

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk

URA/ J.nr. 2008-1518

Dato: 3. juni 2008

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 24. april 2008 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på udvalgsspørgsmål nr. 1 til B55 (SOU udvalgsspørgsmål) (stillet af Christian H. Hansen (DF)).

Spørgsmål nr. 1:

"Ministeren bedes lave en oversigt over, hvilke forsørgelsesydelse og andre supplerende ydelser der under den nuværende regering er blevet henholdsvis reduceret, forhøjet eller ligger på et uændret niveau (når der bortses fra den løbende satsregulering) sammenlignet med før 2001."

Svar:

Der er tale om et meget bredt spørgsmål vedrørende "forsørgelsesydelse og andre supplerende ydelser", som imidlertid ikke er nærmere defineret. Nedenstående besvarelse kan derfor ikke betragtes som en udtømmende beskrivelse af alle ydelser, som vil kunne siges at falde ind under spørgsmålet.

Generelt kan det oplyses, at regeringen har gennemført en række ydelsesmæssige forbedringer, men også en række justeringer med henblik på at understøtte incitamenterne til at komme i beskæftigelse, opnå bedre målretning og lignende.

Efter regeringens opfattelse kan oplysninger om indretningen og størrelsen af de forskellige kontante ydelser ikke udgøre en tilstrækkelig beskrivelse af vilkårene for eksempel de udsatte grupper, hvor de mange forskellige tilbud efter serviceloven, satspuljebevillinger mv. spiller en afgørende rolle.

I det følgende gennemgås en række forsørgelsesydelse, der er ændret siden 2001. Bidrag til besvarelsen, der er indhentet fra andre ministerier, anføres i kursiv.

Velfærdsministeriets område

Folkepension

I 2003 indførtes den supplerende pensionsydelse, også kaldet "ældrecheck-en". Ældrechecken er blevet forhøjet og forbedret af flere omgange. Senest ved den netop indgåede aftale om finansloven for 2008 er regeringen, Ny Alliance og Dansk Folkeparti blevet enige om at forhøje ældrechecken til folkepensionister til 10.000 kr. (2008-niveau), som får virkning fra 2009.

Førtidspension

Fra 1. januar 2006 tildeltes førtidspensionister med almindelig førtidspension og forhøjet almindelig førtidspension en ekstra tillægsydelse, som løfter de samlede pensionsydelse til niveauet for mellemste førtidspension.

Den ekstra tillægsydelse udgør et skattefrit beløb på 14.172 kr. årligt i 2008 for modtagere af forhøjet almindelig førtidspension. For førtidspensionister på almindelig førtidspension er beløbet i 2008 29.736 kr.

Giftte og samlevende førtidspensionister

Fra 1. januar 2006 ophævedes forskelsbehandlingen mellem gifte og samlevende førtidspensionister på enkelte punkter. Ændringen medførte, at invaliditetsbeløb, erhvervsudygtighedsbeløb og invaliditetsydelse til gifte modtagere bliver udbetalt med samme højere beløb som til samlevende og enlige modtagere af disse ydelser.

Efterlevelsespension

Fra 2002 genindførtes efterlevelsespensionen til pensionister, og kredsen af berettigede blev samtidig udvidet, så også den længstlevende af to samlevende pensionister får ret til efterlevelsespension.

Helbredstillæg

I 2002 blev der vedtaget regler om udvidelse af helbredstillægget, der forbedrer vilkårene for de økonomisk vanskeligt stillede pensionister i form af bedre og mere ensartet dækning af udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling.

Boligstøtte

På boligstøtteområdet er reglerne bl.a. blevet ændret for så vidt angår hjemmeboende børns status i boligstøtteberegningen. Hjemmeboende børn indgår som voksne i husstanden fra det fyldte 18. år, hvor aldersgrænsen tidligere var 23 år.

Reglerne om boligydelse til pensionister i andelsbolig er blevet ændret i forbindelse med vedtagelsen af finansloven for 2008. Fremover udbetales boligydelsen til pensionister i andelsbolig som et lån, hvor den tidligere udbetaltes som 60 % lån og 40 % tilskud.

Børnetilskud

For så vidt angår børnetilskud vedtog Folketinget i 2003 ændringer af reglerne for udbetaling af flerbørnstilskud gældende fra 1. januar 2004, således at flerbørnstilskuddet til det første barn aftrappedes gradvist over en 4-årig periode. Denne periode udløb 1. januar 2008. Endvidere blev det gjort til en betingelse for udbetaling af flerbørnstilskud, at flere børn fra samme fødsel har samme bopæl.

I forbindelse med ændringer i SU reglerne vedtog Folketinget i 2004 en ændring af reglerne om børnetilskud gældende fra 1. januar 2005, således at det særlige børnetilskud bortfalder for enlige forsørgere, der har ret til stipendietillæg til uddannelsessøgende, der blev indført ved samme lejlighed.

Handicapområdet

Der er med virkning fra den 1. januar 2003 gennemført en række økonomiske forbedringer for forældre, der får udbetalt tabt arbejdsfortjeneste for pasning af børn med handicap i hjemmet. Personer, der modtager tabt arbejdsfortjeneste for pasning af et handicappet barn, modtager herefter også bi-

drag til en pensionsordning, ligesom de pågældende er omfattet af loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Reglerne om optjening og udbetaling af ferietillæg for personer, der modtager tabt arbejdsfortjeneste, er endvidere bragt i overensstemmelse med ferielovgivningens almindelige regler. Endelig vil arbejdsløshedsforsikrede personer, der modtager hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, og som uden egen skyld mister deres arbejde uden at være berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, kunne få udbetalt en supplerende ydelse.

For statsansatte med tjenestemandspensionsordning anses et pensionsdækningsbidrag på 15 % som arbejdsgiverbidraget, når man modtager tabt arbejdsfortjeneste. Dette trådte i kraft den 1. november 2007.

Plejevederlag

Fra 1. januar 2005 skete der en udvidelse af den kreds af personer, der kan få plejevederlag efter serviceloven ved pasning af nærstående døende, der ønsker at dø i eget hjem. Ordningen blev udvidet til at omfatte alle, som påtager sig at passe en døende og samtidig indførtes et minimumsbeløb, som plejeren kan få udbetalt. Dette minimumsbeløb udgør 12.477 kr. månedligt (2008-niveau).

Beskæftigelsesministeriets område

"I 2005 indførtes en mindstesats for ledighedsydelse, således at ydelsen ikke kan udgøre et beløb, der er mindre end 82 procent af arbejdsløshedspengenes højeste beløb. Ellers udgør ledighedsydelsen et beløb svarende til den gennemsnitlige arbejdsindtægt – dog højst 91 procent af arbejdsløshedspengenes højeste beløb.

På kontanthjælpsområdet er der på enkelte områder siden 2001 indført nye regler med henblik på at regulere ydelsesniveauet, når modtagerne har været i systemet en periode. Disse reguleringer har til hensigt at fremme incitamentet til at tage et arbejde eller en uddannelse.

Således bliver den månedlige kontanthjælp for ægtepar på 25 år eller derover reguleret efter seks måneder med knap 600 kr. pr. person.

Den månedlige hjælp til unge under 25 år bliver reguleret, så den svarer nogenlunde til SU-niveau, når den unge har modtaget hjælp i seks måneder efter, at han/hun har påbegyndt et tilbud om uddannelse eller lignende.

Også loftet over ydelser til kontanthjælpsmodtagere regulerer hjælpen efter seks måneder. Loftet betyder, at der er en øvre grænse for den samlede hjælp i form af kontanthjælp, boligstøtte og særlig støtte, når en kontanthjælpsmodtager har modtaget hjælp i over 6 måneder.

Hvis hjælpen når over loftet, nedsættes den særlige støtte og boligstøtten, så den samlede hjælp svarer til loftgrænsen. Kontanthjælpen røres der ikke ved. En kontanthjælpsmodtager kan ved at arbejde nogle timer om ugen igen opnå ret til at modtage særlige støtte og boligstøtte.

Starthjælpen og introduktionsydelse på starthjælpsniveau fandtes ikke i 2001.

Ovennævnte ydelsesreguleringer på kontanthjælpsområdet er som nævnt indført, for at det bedre skal kunne betale sig at arbejde. Incitamentsvirkningen er yderligere styrket ved, at personer, der er omfattet af ordningerne, har

et fradrag pr. arbejdstime ved arbejdsindtægt på 32,60 kr. mod normalt 13,38 kr. pr. time, før deres arbejdsindtægt fradrages i kontanthjælpen.”

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations område

”Udlændingeloven

I 2003 ændredes reglerne om dækning af udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, så det udtrykkeligt fremgår af loven, at Udlændingestyrelsen (nu Udlændingesservice) dækker udgifter til nødvendige sundhedsmæssige ydelser. Hidtil udmøntedes Udlændingestyrelsens underholdsforpligtelse, herunder for så vidt angår nødvendige sundhedsmæssige ydelser, efter en ikke-lovfæstet praksis.

Ved samme lejlighed blev systemet vedrørende udbetaling af kontante ydelser til asylansøgere reformeret, så principperne for udbetaling af kontante ydelser til asylansøgere undergik en grundlæggende ændring, og at de i praksis fastlagte principper udtrykkeligt fremgår af loven. Herefter kan asylansøgere på visse nærmere betingelser modtage tre forskellige ydelser: En grundydelse til dækning af udgifter til kost, en tillæggydelse til dækning af udgifter til tøj og lommepenge samt et forsørgertillæg til asylansøgere, som har forsørgelsespligt overfor et barn under 18 år. Ydelsernes størrelse varierer afhængig af den fase af asylbehandlingen, som ansøgeren befinder sig i.

I 2004 ændredes reglerne om udbetaling af grundydelse, forsørgertillæg og tillæggydelse, så den hidtil i praksis anvendte beregningsmetode for udbetaling af kontante ydelser til asylansøgere udtrykkeligt fremgår af loven. Herefter bestemmer Udlændingestyrelsen (nu Udlændingesservice) ud fra status i udlændingens sag på en given skæringsdato umiddelbart forud for udbetalingsdatoen, hvorvidt og efter hvilken sats udlændingen får udbetalt henholdsvis grund- og tillæggydelse samt forsørgertillæg.

Ved samme lejlighed ændredes reglerne, så der indførtes en afskæring af kontante ydelser til asylansøgere i åbenbart grundløs-proceduren. Ændringen indebar, at udlændinge, hvis asylansøgning er udtaget til behandling i ÅGH-proceduren (Åbenbart Grundløs Haster), ikke kan modtage kontante ydelser til andet end kost. Såfremt disse udlændinge indkvarteres på et asylcenter med vederlagsfri bospisningsordning, modtager de ingen kontante ydelser. Såfremt udlændingen er indkvarteret på et indkvarteringssted uden en vederlagsfri bospisningsordning, udbetales grundydelse samt evt. forsørgertillæg.

I 2005 vedtoges en afskaffelse af madkasseordningen og videreførelse af motivationsfremmende foranstaltninger ved en ændring af ydelsessystemet – idet madkasserne erstattedes af kostpenge. Lovændringen indebar, at udlændinge, som ikke medvirker til at udrejse m.m., og som er indkvarteret på et indkvarteringssted, hvor der er en vederlagsfri bospisningsordning, ikke får udbetalt nogen form for kontante ydelser. Såfremt udlændingen er indkvarteret på et indkvarteringssted uden en vederlagsfri bospisningsordning, udbetales grundydelse samt evt. forsørgertillæg.

Ved samme lejlighed skete der desuden en præcisering af adgangen til udlevering af naturalieydelser til asylansøgere m.fl., hvilket medførte en udtrykkelig regulering i loven af adgangen til udlevering af naturalieydelser. Hidtil byggede en sådan adgang på en ikke-lovfæstet praksis. Lovændringen bemyndigede endvidere ministeren for flygtninge, indvandrere og integration til at fastsætte nærmere regler herom. Disse regler blev fastsat ved bekendtgørelse, hvorefter udlændinge kan få udleveret tøjpakker, hygiejnepakker m.m..

Integrationsloven

I 2002 ændredes reglerne om ret til introduktionsydelse, hvilket bl.a. indebærer en indførelse af introduktionsydelse på starthjælpsniveau, og i 2003 indførtes et loft for, hvor meget den enkelte i alt kan modtage i kontanthjælp, start-hjælp eller introduktionsydelse og særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik og boligstøtte."

Skatteministeriets område

"Fra og med 3. kvartal 2008 er børnefamilieydelsen til børn under 3 år (babytejdelsen) forhøjet ekstraordinært med 500 kr. pr. kvartal.

Frem til og med 2003 er børnefamilieydelsen hvert år – ligesom beløbsgrænserne i skattelovgivning – blevet fastsat på basis af de lovfæstede grundbeløb, der er blevet reguleret efter personskattelovens § 20 og oprundet til nærmeste hele hundrede kroner. Denne regulering svarer til udviklingen i gennemsnitslønnen for arbejdere og funktionærer.

Fra og med 2004 reguleres børnefamilieydelsen svarende til udviklingen i forbrugerprisindekset, og der foretages ikke en oprunding til hele hundrede kroner. For 2004 er de regulerede ydelsesbeløb fastsat i loven. Fremover reguleres disse beløb med den procent, hvormed forbrugerprisindekset to år forud for indkomståret er steget i forhold til forbrugerprisindekset for 2002, og de regulerede beløb afrundes til nærmeste med fire delelige kronebeløb."

Undervisningsministeriets område

"SU-grundstipendiet for hjemmeboende studerende i ungdomsuddannelser blev i 2004 sænket fra 1.426 kr. til 1.000 kr. pr. måned som led i en politisk aftale. Denne omlægning finansierer et tillæg til enlige forsørgere på SU.

SU-satserne reguleres med den såkaldte tilpasningsprocent +2. I 2001 og 2008 blev SU-satserne forhøjet ekstraordinært i forbindelse med skatteomlægninger. Skolepraktikydelser reguleres ligeledes med tilpasningsprocenten +2.

Visse ydelser og godtgørelser på Undervisningsministeriets område reguleres på anden vis, bl.a. reguleres befordringsgodtgørelse til studerende i videregående uddannelser med satsreguleringsprocenten. På SVU-området anvendes den til enhver tid gældende dagpengesats."

Sundhedsministeriets område

"Efter Sundhedslovens § 144 ydes der tilskud til køb af receptpligtige lægemidler, som af Lægemiddelstyrelsen er meldt generelt tilskud.

Det generelle tilskudssystem er et behovsafhængigt tilskudssystem. Dette indebærer, at størrelsen på den offentlige sygesikrings tilskud afhænger af den enkelte persons forbrug af tilskudsberettiget medicin. Jo større forbrug patienten har, desto større andel af udgifterne dækker det offentlige.

Sygesikringens andel af udgifterne til medicintilskud, dvs. andel af udgifter til receptpligtig medicin, udgjorde 66,6 pct. i 2001 og 70,7 pct. i 2007. I perioden 2001 – 2007 er det offentlige andel af sygesikringsudgifterne således steget med 4,1 procentpoint.

Pr. 1. maj 2008 er tilskudsintervallerne blevet ændret. Der foreligger ikke regnskabstal, der kan belyse konsekvenserne af ændringen. Men det er forventningen, at ændringen af medicintilskudsgrænserne vil medføre, at

den offentlige sygesikrings andel af udgifterne til tilskudsberettiget medicin vil svare til niveauet for 2001.”

Jeg kan henholde mig hertil.

Karen Jespersen

/ Bent Nielsen